

Situația din Ucraina

Rezoluția Parlamentului European din 17 iulie 2014 referitoare la Ucraina (2014/2717(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la politica europeană de vecinătate, Parteneriatul estic și Ucraina, în special Rezoluția din 17 aprilie 2014 referitoare la presiunea exercitată de Rusia asupra țărilor din Parteneriatul estic și, în special, destabilizarea estului Ucrainei¹,
 - având în vedere declarația comună a liderilor țărilor membre ale G7 de la Haga, din 24 martie 2014,
 - având în vedere concluziile Consiliului Afaceri Externe din 17 martie, 14 aprilie, 12 mai și 23 iunie 2014,
 - având în vedere concluziile Consiliului European din 20 martie și 27 iunie 2014,
 - având în vedere raportul final privind alegerile prezidențiale anticipate din Ucraina, întocmit de misiunea internațională a OSCE/ODIHR de observare a alegerilor;
 - având în vedere semnarea părților finale ale Acordului de asociere UE-Ucraina și ale Acordului de liber schimb aprofundat și cuprinzător la 27 iunie 2014,
 - având în vedere rapoartele din 15 mai și 15 iunie 2014 ale Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului privind situația drepturilor omului în Ucraina,
 - având în vedere declarația Comisiei NATO-Ucraina din 1 aprilie 2014,
 - având în vedere articolul 123 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât Ucraina se confruntă în continuare cu probleme grave de securitate, politice și socioeconomice; întrucât conflictul din estul Ucrainei reprezintă un impediment puternic în calea dezvoltării și prosperității țării;
- B. întrucât ocuparea și anexarea Crimeii de către Rusia încalcă legislația internațională și obligațiile internaționale ale Rusiei care decurg din Carta ONU, Actul final de la Helsinki, Statutul Consiliului Europei și Memorandumul din 1994 de la Budapesta privind garanțiile în materie de securitate, precum și obligațiile bilaterale care decurg din Tratatul bilateral de prietenie, cooperare și parteneriat din 1997;
- C. întrucât la 25 mai 2014 Petro Porosenko a fost ales noul președinte al Ucrainei; întrucât alegerile au fost monitorizate de o misiune internațională de observare a alegerilor condusă de OSCE/ODIHR și au fost considerate în general conforme cu angajamentele internaționale și cu libertățile fundamentale în cea mai mare parte a țării, în ciuda

¹ Texte adoptate, P7_TA(2014)0457.

ambianței ostile în ceea ce privește securitatea în partea de est a Ucrainei și a anexării ilegale a Crimeii de către Rusia;

- D. întrucât noul președinte a propus un plan de soluționare pașnică a situației din Ucraina ce conținea 15 puncte, potrivit căruia urma să se păstreze suveranitatea, integritatea teritorială și unitatea națională a Ucrainei în baza unei amnistii acordate celor care se vor preda și care nu au comis crime grave, a creării de coridoare controlate pentru retragerea mercenarilor ruși și a lansării unui dialog integrator;
- E. întrucât, ca prim pas, Președintele Poroșenko a anunțat o încetare a focului unilaterală pentru perioada 20-30 iunie 2014, pentru a permite desfășurarea de consultări între Ucraina, Rusia și forțele separatiste; întrucât încetarea focului declarată unilateral de guvernul ucrainean a fost încălcată în repetate rânduri, în principal de separatiști, și a dus la pierderea de vieți de ambele părți;
- F. întrucât la 25 iunie 2014 Consiliul Federației Ruse a aprobat o decizie a Președintelui Putin de a renunța la dreptul de a trimite forțe armate rusești pe teritoriul Ucrainei;
- G. întrucât la 27 iunie 2014 Consiliul Afaceri Externe a confirmat rezultatele analizei efectuate de Comisie potrivit căroră Ucraina a îndeplinit toate cerințele din cadrul primei faze a Planului de acțiune pentru liberalizarea regimului de vize și a trecut la a doua fază a procesului de liberalizare a regimului de vize;
- H. întrucât la 27 iunie 2014 UE și Ucraina au semnat dispozițiile rămase din Acordul de asociere, cu zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (AA/DCFTA); întrucât prin acest acord sunt recunoscute aspirațiile poporului ucrainean, care își dorește să trăiască într-o țară condusă conform valorilor europene, și anume democrația și statul de drept;
- I. întrucât, după eșecul suferit de încetarea unilaterală a focului, Președintele Poroșenko a decis să reia operațiunea antiteroristă pentru a înăbuși răscoala separatistă din estul țării; întrucât armata ucraineană a redobândit controlul asupra mai multor orașe din estul Ucrainei, forțându-i pe rebeli și pe mercenari să se retragă către Donețk; întrucât, cu toate acestea, violențele continuă;
- J. întrucât miniștrii de externe ai Germaniei, Franței, Rusiei și Ucrainei s-au întrunit la Berlin la 2 iulie 2014 și au convenit asupra unei serii de măsuri menite să ducă la un armistițiu durabil în estul Ucrainei, care să fie respectat de toate părțile;
- K. întrucât Președintele Poroșenko și-a exprimat disponibilitatea de a anunța a doua oară o încetare a focului, cu trei condiții, și anume ca încetarea focului să fie respectată de ambele părți, să fie eliberați toți ostaticii și ca OSCE să monitorizeze controlul efectiv al frontierei;
- L. întrucât președintele Poroșenko a declarat la 14 iulie 2014 că ofițerii din armata rusă au luptat împotriva forțelor ucrainene alături de rebelii separatiști și că a fost instalat un nou sistem de rachete rusești, întrucât, potrivit surselor NATO, Rusia ar fi trimis tancuri de luptă, artilerie și alte arme rebelilor și ar fi permis unor mercenari din Rusia să treacă granița, pentru a se alătura separatiștilor;
- M. întrucât la 11 iulie 2014 a avut loc la Bruxelles o reuniune tripartită de consultare între

UE, Ucraina și Rusia cu privire la punerea în aplicare a AA/DCFTA dintre UE și Ucraina; întrucât acest proces este util și ar putea duce la depășirea interpretărilor diferite și de lungă durată, explicând avantajele AA/DCFTA și luând în considerare toate preocupările legitime ale tuturor părților,

1. salută semnarea dispozițiilor rămase din Acordul de asociere, inclusiv a DCFTA, și este convins că acest lucru va fi o forță motrice pentru reforma politică și economică, aducând cu sine modernizarea și consolidarea statului de drept și stimulând creșterea economică; își exprimă sprijinul pentru Ucraina în aplicarea provizorie a acordului; declară că Parlamentul European își va finaliza procedura de ratificare a acordului cât mai curând posibil; invită statele membre și Ucraina să îl ratifice rapid în vederea punerii sale complete în aplicare cât mai curând posibil; subliniază faptul că AA/DCFTA nu sunt în niciun fel legate de integrarea în NATO;
2. salută călduros și semnarea acordurilor de asociere cu Georgia și Moldova, acorduri care semnaleză începutul unei noi ere în relațiile politice și economice dintre aceste țări și UE; solicită ratificarea rapidă a acestora și salută faptul că Parlamentul Moldovei a acționat deja în acest sens; condamnă adoptarea de către Rusia a unor măsuri comerciale „punitivă” împotriva țărilor care au semnat acorduri de asociere cu UE, deoarece acordurile respective nu reprezintă o amenințare la adresa Rusiei; subliniază faptul că aceste demersuri sunt în contradicție cu normele Organizației Mondiale a Comerțului, sunt motivate politic, fiind, prin urmare, inacceptabile;
3. salută alegerea lui Petro Poroșenko în primul tur de scrutin în funcția de președinte al Ucrainei, în cadrul unor alegeri corecte și democratice; observă că rezultatul alegerilor indică un sprijin puternic în rândul populației pentru o perspectivă europeană și democratică pentru Ucraina;
4. sprijină planul de pace ca o mare oportunitate pentru pace și detensionarea situației; sprijină măsurile hotărâte ale președintelui Poroșenko pentru a garanta unitatea, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei; salută angajamentul acestuia de a rezolva problema corupției sistemice și a utilizării abuzive a fondurilor publice; reiterează faptul că Rusia este implicată într-o acțiune militară și în aprovizionarea cu echipament militar; îndeamnă Rusia să își îndeplinească obligațiile internaționale, să se angajeze cu adevărat în negocieri de soluționare pașnică și să folosească influența sa reală pentru a pune capăt tuturor actelor de violență;
5. solicită să se organizeze o nouă reuniune a grupului trilateral de contact pentru soluționarea situației din partea de sud-est a Ucrainei și sprijină noi forme de comunicare între părți;
6. subliniază dreptul fundamental al poporului ucrainean de a determina liber viitorul economic și politic al țării și reafirmă dreptul Ucrainei la autoapărare, în conformitate cu articolul 51 din Carta ONU; reiterează faptul că comunitatea internațională sprijină unitatea, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei; îndeamnă forțele de securitate ale Ucrainei să respecte pe deplin dreptul internațional umanitar (DIU) și dreptul internațional al drepturilor omului (DIDO) atunci când desfășoară așa-numite operațiuni antiteroriste și subliniază necesitatea de a proteja populația civilă și solicită rebelilor și mercenarilor să facă același lucru și să nu folosească civilii drept scuturi umane; subliniază necesitatea unei soluții politice pentru această criză și îndeamnă toate părțile să dea dovadă de reținere și să respecte încetarea focului, care trebuie declarată și aplicată

cât mai curând posibil;

7. condamnă agresiunea Rusiei în Crimeea ca o încălcare gravă, conform dreptului internațional, a suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei și respinge politica de fapt împlinit pe care o practică Rusia în relațiile internaționale; consideră că anexarea Crimeii este ilegală și refuză să recunoască stăpânirea de facto a peninsulei de către Rusia; salută decizia de a interzice importurile de mărfuri din Crimeea și Sevastopol care nu au un certificat ucrainean și încurajează și alte țări să introducă măsuri similare, în conformitate cu Rezoluția nr. 68/262 a Adunării Generale a ONU;
8. condamnă violențele continue și pierderea cotidiană de vieți omenești în estul Ucrainei, distrugerea de locuințe și de proprietate și evadarea din zonele de conflict către zone de siguranță a mii de civili; salută bunăvoința demonstrată de partea ucraineană prin adoptarea unei încetări unilaterale a focului și regretă faptul că rebelii și mercenarii au refuzat să urmeze acest exemplu; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la siguranța civililor care au rămas blocați în zonele din Donețk și Luhansk; regretă pierderile de vieți omenești și faptul că printre victime s-au numărat și copii; prezintă sincere condoleanțe familiilor lor; condamnă orice atacuri la adresa populației civile și solicită respectarea cu strictețe a dreptului umanitar internațional;
9. invită Rusia să sprijine în mod sincer și cu hotărâre planul de pace, să adopte măsuri în vederea instaurării unui control efectiv asupra frontierei sale cu Ucraina și să pună capăt incursiunilor constante de către persoane înarmate ilegal și de armament și echipament, acțiunilor ostile și infiltrărilor, să-și reducă și să-și retragă imediat trupele de la frontiera cu Ucraina și să uzeze de influența sa asupra rebelilor și mercenarilor pentru a-i obliga să respecte încetarea focului, să depună armele și să se retragă înapoi în Rusia printr-un coridor de retragere, astfel cum se prevede în planul de pace al Președintelui Poroșenko, ca primi pași concreți, așteptați de mult timp, prin care să demonstreze că intenția Rusiei în ceea ce privește detensionarea crizei este adevărată;
10. regretă detenția ilegală în Rusia a pilotului în forțele aeriene ucrainene, Nadia Savcenko, și solicită eliberarea sa imediată, precum și eliberarea tuturor ostajilor deținuți în Ucraina sau Rusia;
11. invită Vicepreședintele Comisiei/Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) să aibă o prezență mai puternică și o vizibilitate mai mare în mecanismele de dialog instituite în vederea soluționării crizei, inclusiv în Grupul de contact;
12. salută extinderea sancțiunilor actuale pentru un număr suplimentar de 11 de persoane, dintre care cei mai mulți sunt funcționari în așa-numitele autorități separatiste; salută lucrările pregătitoare efectuate de Consiliu, SEAE și statele membre în vederea aplicării de sancțiuni suplimentare Rusiei, care ar trebui să includă sectorul economic, cel financiar și cel al energiei, și un embargo asupra armelor și a tehnologiilor cu dublă utilizare; solicită să se instituie o interdicție colectivă asupra vânzării de arme către Rusia și solicită ca aceasta să fie aplicată până la normalizarea situației din estul Ucrainei; avertizează că orice noi măsuri întreprinse de Rusia pentru a destabiliza Ucraina vor duce la noi consecințe, cu efect considerabil, pentru relațiile dintre UE și Rusia;
13. invită Consiliul să solicite Rusiei să-și îndeplinească obligațiile conform dreptului internațional și să aplice cea de-a treia fază a sancțiunilor în cazul în care situația va

impune acest lucru;

14. îndeamnă Consiliul European să adopte o strategie mai coerentă și mai fermă, dând dovadă de unitate, în ceea ce privește criza din Ucraina și comportamentul guvernului rus, inclusiv cu privire la chestiuni legate de sectorul energetic al UE; regretă faptul că unele state membre înregistrează o lipsă de unitate în acest sens și o lipsă de solidaritate la nivelul UE;
15. sprijină o nouă încetare a focului convenită de comun acord, cu scopul de a stabiliza situația în materie de securitate, de a realiza o veritabilă detensionare și de a genera impulsul necesar pentru punerea în aplicare a planului de pace al Președintelui Poroșenko, care este condiționat de respectarea bilaterală a încetării focului, de eliberarea ostajilor și de monitorizarea de către OSCE a controlului efectiv la frontieră; salută cele mai recente succese ale forțelor ucrainene în estul Ucrainei și faptul că acestea au redobândit controlul asupra mai multor orașe mari;
16. este ferm convins că ar trebui întărit rolul Misiunii speciale de monitorizare a OSCE, cu mijloace materiale și financiare sporite, pentru a sprijini Ucraina în securizarea și monitorizarea regiunilor de la frontieră;
17. reamintește guvernului ucrainean că sunt necesare de urgență reforme economice și politice interne; atrage atenția asupra faptului că reformele interne nu ar trebui inițiate exclusiv din cauza presiunii externe, ci ar trebui să se bazeze pe sprijinul solid al populației, pentru a se crea oportunități economice și sociale durabile prin modernizarea țării;
18. solicită desfășurarea unei anchete independente și imparțiale cu privire la toate evenimentele fatale și crimele împotriva umanității care au avut loc în toate regiunile Ucrainei după noiembrie 2013; această anchetă ar trebui să includă o puternică componentă internațională și să fie sub supravegherea Consiliului Europei; solicită, de asemenea, aducerea persoanelor responsabile în fața justiției; este convins că doar anchetarea efectivă a acestor crime va ajuta societatea ucraineană și familiile și prietenii victimelor să-și redobândească încrederea față de instituții;
19. reamintește necesitatea de a se pune capăt limitării sistematice și structurale a drepturilor omului, guvernantei defectuoase, corupției răspândite pe larg și colosalei economii subterane din Ucraina; subliniază importanța procesului de reformă constituțională aflat în desfășurare și importanța acordării unui sprijin dezvoltării societății civile pentru a se realiza o autentică democrație participativă care să promoveze și să protejeze drepturile omului, să asigure justiția și buna guvernare pentru toate persoanele din toate regiunile țării, contribuind astfel la securitatea și la stabilitatea în țară; solicită să fie adoptată o lege privind combaterea discriminării, conformă cu standardele europene;
20. subliniază necesitatea de consolidare a încrederii între diversele comunități din societate și solicită un proces de reconciliere sustenabil; în acest context, subliniază importanța stabilirii unui dialog participativ la nivel național și a evitării propagandei, discursului și retoricii de instigare la ură, inclusiv din partea Rusiei, care au potențialul să agraveze conflictul;
21. consideră că este de importanță capitală să se înceapă un proces treptat de descentralizare a competențelor centrale spre administrațiile regionale și municipale, fără a submina

echilibrul intern al puterilor sau funcționarea eficace a statului;

22. salută adoptarea legii privind achizițiile publice și solicită punerea în aplicare diligentă a acesteia; solicită crearea rapidă a unei agenții independente din punct de vedere politic de combatere a corupției, care să aibă competența de a investiga acte de corupție;
23. subliniază necesitatea întăririi statului de drept, inclusiv prin inițierea unei reforme a sistemului judecătoresc care să contribuie la restabilirea încrederii cetățenilor în justiție, precum și necesitatea depolitizării și demilitarizării structurii forțelor de aplicare a legii;
24. salută decizia de a stabili o misiune civilă solidă în Ucraina, în cadrul politicii de securitate și apărare comune; invită VP/ÎR și statele membre să accelereze procesul de stabilire a acesteia; este convins că această misiune trebuie să aibă un mandat ambițios cu scopul de a sprijini cetățenii ucraineni în mod eficace în eforturile susținute, necesare pentru a stabiliza situația din țară;
25. își reafirmă sprijinul pentru intenția Președintelui Poroșenko de a organiza alegeri parlamentare anticipate; subliniază faptul că aceste alegeri trebuie desfășurate în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția;
26. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la înrăutățirea situației drepturilor omului și a situației umanitare din estul Ucrainei și din Crimeea, cauzată de rebeli și mercenari la îndemnul Rusiei, în special în ceea ce privește tortura, uciderile, disparițiile unor jurnaliști și activiști, luarea de ostatici, inclusiv cazurile de răpiri de copii; solicită o mai bună protecție a civililor și ca autoritățile ucrainene să acorde ajutor umanitar în regiunile în cauză;
27. în acest sens, atrage atenția asupra recentului raport al organizației Amnesty International și condamnă în mod ferm răpirile, bătăile administrate cu sălbăticie, actele de tortură, asasinările, execuțiile extrajudiciare și celelalte abuzuri grave ale drepturilor omului și încălcări ale dreptului umanitar comise împotriva activiștilor, protestatarilor, ziariștilor și a multor alți cetățeni care nu participă activ la conflictul din estul Ucrainei, fapte comise îndeosebi de separatiștii înarmați și, în unele cazuri, și de forțele guvernamentale; sprijină invitația adresată guvernului ucrainean de a crea un registru unic, care să fie actualizat periodic, privind cazurile de răpire raportate și de a desfășura o anchetă amănunțită și imparțială a tuturor acuzațiilor de folosire abuzivă a forței, de maltratare sau de tortură;
28. subliniază necesitatea găsirii unei soluții clare, corecte și stabile prin care să se asigure securitatea aprovizionării Ucrainei cu gaz din Rusia, întrucât acest lucru reprezintă o condiție necesară pentru dezvoltarea economică și stabilitatea Ucrainei; consideră că UE trebuie să-și continue rolul ce îi revine în medierea unui acord prin care Ucraina să poată beneficia de un preț competitiv, nemotivat politic, pentru achizițiile de gaz; subliniază că utilizarea resurselor de energie ca instrument de politică externă subminează credibilitatea pe termen lung a Rusiei ca partener comercial de încredere al UE și că măsurile suplimentare de reducere a dependenței UE față de gazele rusești trebuie să fie o prioritate;
29. solicită statelor membre să asigure un nivel suficient de aprovizionare cu gaze prin inversarea fluxului de gaze din statele învecinate din UE; salută, în acest sens, memorandumul de înțelegere privind fluxurile inversate dintre Republica Slovacă și Ucraina, care ar trebui să încurajeze Ucraina să stabilească un sistem transparent și fiabil

de transport de gaze; reamintește rolul strategic al Comunității Energiei, a cărei președinție este asigurată în 2014 de Ucraina; salută faptul că cooperarea cu Ucraina face parte integrantă din Strategia europeană pentru securitate energetică elaborată de Comisie și prezentată în iunie 2014;

30. salută faptul că Ucraina a trecut recent la ce-a de-a doua fază a Planului de acțiune privind liberalizarea vizelor, reafirmându-și astfel hotărârea de a pune în aplicare cadrul legislativ, politic și instituțional necesar; își exprimă convingerea fermă că obiectivul final ar trebui să fie introducerea rapidă a unui regim fără vize; solicită, între timp, introducerea imediată a unor proceduri temporare, foarte simple și cu costuri reduse de acordare a vizelor la nivelul UE și al statelor membre;
31. salută crearea de către Comisie a Grupului de sprijin pentru Ucraina, care va furniza autorităților ucrainene tot sprijinul necesar pentru a întreprinde reforme politice și economice și va depune eforturi în vederea punerii în aplicare a „Agendei europene de reformă”;
32. subliniază necesitatea de a fi apărate interesele și valorile europene și de a fi promovate stabilitatea, prosperitatea și democrația în țările de pe continentul european;
33. își reafirmă opinia potrivit căreia Acordurile de asociere cu Ucraina și celelalte țări din cadrul Parteneriatului estic nu constituie obiectivul final în relațiile lor cu UE; reamintește, în acest sens, că în conformitate cu articolul 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Georgia, Moldova și Ucraina - la fel ca orice alt stat european - au o perspectivă europeană și pot solicita să devină membre ale Uniunii, cu condiția să adere la principiile democrației, să respecte libertățile fundamentale, drepturile omului și drepturile minorităților și să asigure existența unui stat de drept;
34. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor statelor membre, Președintelui, Guvernului și Parlamentului Ucrainei, Consiliului Europei, precum și Președintelui, Guvernului și Parlamentului Federației Ruse.